

บทที่ 4

แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี ในระยะที่ 1 ทำให้ทราบปัญหา และความต้องการพัฒนาจากนั้น นำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้างของนักเรียนในระยะที่ 2 มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. แนวทางและวิธีการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรีคืออะไร
2. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรีคืออะไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 เพื่อกำหนดแนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยในเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี มีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กรอบการวิจัย

ในการวิจัยในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ยึดกรอบการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยในเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ตามแนวทางของกรอบในการดำเนินการวิจัย โดยแยกออกเป็น 3 ด้าน คือ

1.1 ความรู้เรื่องดุงไล่ช้าง

1.1.1 ความเป็นมาของดุงไล่ช้าง

1.1.2 ความสำคัญของดุงไล่ช้าง

1.2 การประดิษฐ์ดุงไล่ช้าง

1.2.1 การพับดุงไล่ช้าง

1.2.2 การตัดดุงไล่ช้าง

1.3. การใช้งานดุงไล่ช้าง

2. ประชากรมี 2 กลุ่ม คือ

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญ คือตัวแทนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี จำนวน 6 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 16 คน ประกอบด้วย

2.2.1 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 คน

2.2.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน

2.2.3 ครูผู้ประสานงาน จำนวน 1 คน

2.2.4 ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน

2.2.5 กรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2.2.6 ผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดดุงไล่ช้าง จำนวน 1 คน

2.2.7 ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวน จำนวน 2 คน

2.2.8 พระสงฆ์ จำนวน 1 รูป

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 2 การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยในเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี เป็นการ

วิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกจากการสนทนากลุ่ม การประชุมระดมความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยกำหนดตามกรอบการวิจัย เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางและวิธีการพัฒนาพร้อมทั้งการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดคุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยมีประเด็นในการสนทนา 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การทบทวนสภาพปัจจุบันและยืนยันความถูกต้องของปัญหาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดคุงไล่ช้าง และความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้ายที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1

ตอนที่ 2 แนวทางวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดคุงไล่ช้างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยระยะนี้ใช้การจดบันทึกข้อมูลจากการสนทนา ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 จัดเวทีประชุมกลุ่มนักเรียน วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 น. – 10.30 น. ณ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเริ่มจากการชี้แจงต่อนักเรียนถึงวัตถุประสงค์ของการประชุม และทำการคืนข้อมูลแก่ผู้ร่วมประชุมทั้งหมด หลังจากนั้นก็ให้นักเรียนร่วมหาแนวทางพัฒนาด้วยวิธีการแสดงความคิดเห็น ตามประเด็นสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 และนำประเด็นแนวทางวิธีการพัฒนาที่ได้จากนักเรียนเข้าสู่เวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง

4.2 จัดเวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนสำคัญและส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย จำนวน 22 คนผู้วิจัยและคณะ ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้ประสานงานโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ผู้นำชุมชน เจ้าอาวาสวัดม่วงฝ้าย ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดคุงไล่ช้าง และกรรมการสถานศึกษา ได้นัดหมายวันเวลาที่ร่วมประชุม ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 – 11.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย โดยการส่งหนังสือเชิญและได้ประชุมโดยนำประเด็นแนวทางวิธีการพัฒนาที่ได้จากนักเรียนเข้าสู่เวทีประชุมนำเสนอโดยใช้เอกสาร และร่วมกันหาแนวทางที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ให้ผู้ร่วมประชุมร่วมกันเสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้ประสานงานของโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ผู้นำชุมชน เจ้าอาวาสวัดม่วงฝ้าย ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน

ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดลุงไล่ช้าง และกรรมการสถานศึกษา ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตีความ (interpretation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

จากการสนทนากลุ่มกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่มของนักเรียนเข้าเวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 22 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้ประสานงานโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ผู้นำชุมชน เจ้าอาวาสวัดม่วงฝ้าย ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดลุงไล่ช้าง และกรรมการสถานศึกษา เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดลุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปตามกรอบวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามที่เวทีการประชุมเพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนามีมติ ทั้ง 3 ด้านที่มีปัญหารุนแรง คือ ความรู้เรื่องลุงไล่ช้าง การประดิษฐ์ลุงไล่ช้าง และการใช้งานลุงไล่ช้าง ดังนี้

1. ความรู้เรื่องลุงไล่ช้าง ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ แนวทางการพัฒนาความรู้เรื่องลุงไล่ช้าง มีมติจากที่ประชุมได้แนวทางดังนี้ คือ โครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องความรู้เรื่องลุงไล่ช้าง โดยให้ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้ คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องความรู้เรื่องลุงไล่ช้าง ในประเด็นที่นักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ จำนวนคาบ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ไว้อย่างชัดเจน โดยมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องลุงไล่ช้าง และเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้

- กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความเป็นมาเรื่องลุงไล่ช้าง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญและความเป็นมาของลุงไล่ช้างได้อย่างถูกต้อง
- สาระสำคัญ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการตัดลุงไล่ช้าง เป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ดังนั้นจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อให้คงอยู่วิถีชีวิตของคนไทยวนต่อไป
- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และอธิบายความหมายของลุงไล่ช้างได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าความสำคัญของลุงไล่ช้าง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อไปได้
- สาระการเรียนรู้ ความรู้เรื่องลุงไล่ช้าง
- กระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนอธิบายความหมายและความสำคัญของลุงไล่ช้างให้นักเรียนฟัง นักเรียนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง นักเรียนทำใบงาน
- สื่อประกอบการเรียนรู้ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานผ่านทางใบงาน
 - แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับผู้สอน ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ปรากฏ์ชาวบ้าน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยและครูประจำชั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้
- เรียนรู้
- ประเมินผลการพัฒนา
 - กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องความสำคัญของดุงไส้ช้าง เพื่อให้
- นักเรียนอธิบายความสำคัญของดุงไส้ช้างได้ มีความรู้เรื่องความสำคัญของดุงไส้ช้างที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้เรื่องความสำคัญของดุงไส้ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของดุงไส้ช้าง
- สาระสำคัญ ดุงไส้ช้างเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยมานาน ดังนั้นนักเรียนจึงควรให้ความสนใจ และร่วมกันอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญหายไป
 - ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้และอธิบายความสำคัญของดุงไส้ช้างได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าความสำคัญของดุงไส้ช้าง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อไปได้
 - สาระการเรียนรู้ ความรู้เรื่องดุงไส้ช้าง
 - กระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนอธิบายความสำคัญของดุงไส้ช้างให้นักเรียนฟัง นักเรียนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง นักเรียนทำใบงาน
 - สื่อประกอบการเรียนรู้ เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานผ่านทางใบงาน
 - แหล่งสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับผู้สอน ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ปรากฏ์ชาวบ้าน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ผู้รับผิดชอบ ผู้วิจัยและครูประจำชั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้
 - ประเมินผลการพัฒนา

2. การประดิษฐ์ดุงไส้ช้าง ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ แนวทางการพัฒนาการประดิษฐ์ดุงไส้ช้าง มีมติจากที่ประชุมได้แนวทางดังนี้ คือ โครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องของการประดิษฐ์ดุงไส้ช้าง โดยให้ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมดำเนินการ ดังนี้ คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องการประดิษฐ์ดุงไส้ช้าง ในประเด็นที่นักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ จำนวนคาบ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ไว้อย่าง

ชัดเจน โดยมีกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในสาระสำคัญเรื่องการประดิษฐ์
ตุ๊กใส่ช้าง และเพื่อให้นักเรียนเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติได้

- กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการพับตุ๊กใส่ช้าง เพื่อให้ผู้เรียน
พับกระดาษเพื่อตัดตุ๊กใส่ช้างได้ มีความรู้เรื่องการพับตุ๊กใส่ช้างที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้เรื่อง
การพับตุ๊กใส่ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้

- สาระสำคัญ การพับกระดาษเพื่อตัดตุ๊กใส่ช้าง จำเป็นที่นักเรียนต้องศึกษาเรียนรู้
ถึงวิธีการพับที่ถูกต้อง ไม่เช่นนั้นแล้วงานที่ออกมาจะขาดความสวยงามและผิดขั้นตอน ดังนั้น
นักเรียนจึงต้องร่วมกันศึกษาขั้นตอนการพับที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไป
เผยแพร่ต่อไปได้

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้ เข้าใจ สามารถปฏิบัติตามวิธีการพับตุ๊กใส่ช้างได้อย่าง
ถูกต้อง ประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้างได้สวยงาม และสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้าง
ได้

- สาระการเรียนรู้ การประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้าง

- กระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6
คน ร่วมกันศึกษาและพับตุ๊กใส่ช้างโดยมีปราชญ์ชาวบ้านมาให้คำแนะนำ เพื่อทดลองพับตุ๊กใส่
ช้างตามวิธีที่ถูกต้อง แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการประดิษฐ์หน้าชั้นเรียนพร้อมอธิบาย
รายละเอียดขั้นตอนการทำงาน

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรม ความสนใจและความ
กระตือรือร้นในการทำงาน การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม ความถูกต้องของงาน
และความสวยงามของงาน ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน ประเมินผล
จากการนำเสนอผลงานผ่านทางใบงาน

- แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม สภาวัฒนธรรมไทยวน อำเภอเสนาให้

- กระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการตัดตุ๊กใส่ช้าง เพื่อให้ผู้เรียน
ตัดตุ๊กใส่ช้างได้สวยงาม มีความรู้เรื่องการตัดตุ๊กใส่ช้างที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้เรื่องการตัด
ตุ๊กใส่ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้

- สาระสำคัญ การตัดตุ๊กใส่ช้าง จำเป็นที่นักเรียนต้องศึกษาเรียนรู้ถึงวิธีการตัดที่
ถูกต้อง ไม่เช่นนั้นงานที่ออกมาจะขาดความสวยงามและผิดขั้นตอน ดังนั้นนักเรียนจึงต้อง
ร่วมกันศึกษาขั้นตอนการตัดที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปเผยแพร่ต่อไปได้

- ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รู้ เข้าใจ สามารถปฏิบัติตามวิธีการตัดตุ๊กใส่ช้างได้อย่าง
ถูกต้อง ประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้างได้สวยงาม และสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องการประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้าง
ได้

- สาระการเรียนรู้ การประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้าง

- กระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ร่วมกันศึกษาและตัดดุงไส้ช้างโดยมีปราชญ์ชาวบ้านมาให้คำแนะนำ เพื่อทดลองตัดดุงไส้ช้างตามวิธีที่ถูกต้อง แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการประดิษฐ์หน้าชั้นเรียนพร้อมอธิบายรายละเอียดขั้นตอนการทำ

- การวัดและประเมินผล ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรม ความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม ความถูกต้องของงาน และความสวยงามของงาน ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานผ่านทางใบงาน

- แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม สภาวัฒนธรรมไทยวน อำเภอเสนาให้

3. การใช้งานดุงไส้ช้าง ได้แนวทางและวิธีการพัฒนา คือ แนวทางการพัฒนาการใช้งานดุงไส้ช้าง การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อดุงไส้ช้าง เห็นคุณค่าและความสำคัญของดุงไส้ช้าง เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นอันทรงคุณค่า มีมติจากที่ประชุมโดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ จัดทำโครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำดุงไส้ช้างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน

โครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำดุงไส้ช้างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อประโยชน์ของดุงไส้ช้าง
- เพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ และเห็นประโยชน์ของดุงไส้ช้าง
- เพื่อให้นักเรียนได้เผยแพร่ความรู้และผลงานสู่ชุมชน
- เพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่า และช่วยกันอนุรักษ์เอาไว้

วิธีดำเนินการ

- ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนติดต่อประสานงานกับหมู่บ้านในชุมชนที่มีงานประเพณี
- นักเรียนร่วมกันประดิษฐ์ดุงไส้ช้างเพื่อนำไปใช้ในงานประเพณี

นั้นๆ

- คณะครูส่งตัวแทนคอยติดตามและสังเกตการณ์
- นักเรียนและตัวแทนครูนำดุงไส้ช้างไปใช้ในงานประเพณีที่ได้รับ

การติดต่อมา

- ผู้วิจัยและตัวแทนครูร่วมกันประเมินผล
- เกณฑ์ในการพิจารณาแบบสัมภาษณ์โดยการเจนนับหาค่าเฉลี่ย

ดังนี้

2.50 – 3.00 มาก

1.50 – 2.49 ปานกลาง

1.00 – 1.49 น้อย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ผู้วิจัยและตัวแทนครู

4. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี เพื่อประเมินผลการพัฒนา ตามแนวทางการพัฒนาที่ได้ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่ม ได้กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาโดยดัชนีชี้วัดความสำเร็จตามกรอบของการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

4.1 ด้านความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง ได้ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง ตามโครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบความรู้เรื่องตุงไส้ช้างได้ในแต่ละข้อ และมีความรู้ในเรื่องตุงไส้ช้าง อยู่ในระดับมาก

ผู้ประเมินผล ครูประจำชั้น

4.2 ด้านการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง ได้ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 1 วัดได้จากความสำเร็จของการพัฒนาการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง ตามโครงการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างได้ในแต่ละข้อ และมีความรู้ในเรื่องการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง อยู่ในระดับมาก

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 2 วัดได้จากความสำเร็จของพฤติกรรมการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างของนักเรียน ว่านักเรียนมีความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม ความถูกต้องของงานและความสวยงามของงาน ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน อยู่ในระดับดี

ผู้ประเมินผล ครูประจำชั้น

4.3 ด้านการใช้งานตุงไส้ช้าง ได้ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ ดังนี้

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 1 วัดได้จากแบบสอบถามความรู้เรื่องการใช้งานตุงไส้ช้าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้ายร้อยละ 80 สามารถตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการใช้งานตุงไส้ช้างได้ในแต่ละข้อ และมีความรู้ในเรื่องการใช้งานตุงไส้ช้าง อยู่ในระดับมาก

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ 2 วัดได้จากแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ ของผู้เข้า
ชมการแสดงผลงานของนักเรียนตามงานประเพณีต่างๆ อยู่ในระดับมาก
ผู้ประเมินผล ครูประจำชั้น ผู้เข้าชมการแสดงผลงาน

ตาราง 7 แนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นไทยวนเรื่องการค้าคองไม้ซ้าง ด้านความรู้เรื่องคองไม้ซ้างของนักเรียน

แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
การพัฒนาความรู้เรื่อง คองไม้ซ้าง	จัดทำแผนการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องความรู้เรื่องคองไม้ซ้าง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 คาบ	นักเรียนร้อยละ 80 สามารถ ตอบแบบทดสอบวัดความรู้ เรื่องคองไม้ซ้างได้ในแต่ละข้อ มีความรู้ในเรื่องคองไม้ซ้าง อยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 แนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นไทยวนเรื่องการค้าคองไม้ซ้าง ด้านการประดิษฐ์คองไม้ซ้างของนักเรียน

แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
การพัฒนาความรู้เรื่อง การประดิษฐ์คองไม้ซ้าง	จัดทำแผนการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่องการประดิษฐ์คองไม้ซ้าง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 คาบ	1. นักเรียนร้อยละ 80 สามารถ ตอบแบบทดสอบวัดความรู้เรื่อง การประดิษฐ์คองไม้ซ้างได้ในแต่ละข้อ มีความรู้เรื่องการประดิษฐ์ คองไม้ซ้าง อยู่ในระดับมาก 2. นักเรียนมีความสนใจและ ความกระตือรือร้นในการทำงาน การเสนอความคิดเห็นและการ ตอบคำถาม ความถูกต้องของ งานและความสวยงามของงาน ความสำเร็จของงานและความ รับผิดชอบในการทำงาน อยู่ใน ระดับดี

ตาราง 9 แนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ด้านการใช้งานตุงไส้ช้างของนักเรียน

แนวทาง	วิธีการ	ดัชนีชี้วัด
1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของตุงไส้ช้าง	1. จัดทำโครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำตุงไส้ช้างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆ ในชุมชน	1. นักเรียนมีความรู้เรื่องการใช้งานตุงไส้ช้าง อยู่ในระดับมาก
2. สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อตุงไส้ช้าง	2. นักเรียนนำผลงานไปเผยแพร่ตามงานประเพณีต่างๆ ในชุมชน	2. ผู้เข้าชมการแสดงผลงานของนักเรียนตามงานประเพณีต่างๆ มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
3. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นอันทรงคุณค่า		